

Sygn. akt I NSW 519/20

POSTANOWIENIE

Dnia 27 lipca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Ewa Stefańska (przewodniczący)

SSN Paweł Czubik (sprawozdawca)

SSN Marek Siwek

w sprawie z protestu wyborczego K.C.

przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej

przy udziale Prokuratora Generalnego i Przewodniczącego Państwowej Komisji

Wyborczej,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 27 lipca 2020 r.

pozostawia protest bez dalszego biegu.

UZASADNIENIE

K.C. pismem z 14 lipca 2020 r. wniósł protest wyborczy przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w 2020 r. zarzucając, że wybory nie odbyły się, ponieważ nie zostały zorganizowane przez odpowiednie władze, uchwała Państwowej Komisji Wyborczej nr 129/2020 została podjęta bez podstawy prawnej a Marszałek Sejmu zarządziła wybory opierając się na wadliwej uchwale PKW.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Na mocy art. 129 Konstytucji RP prawo do zgłoszenia do Sądu Najwyższego protestu przeciwko ważności wyboru Prezydenta RP przysługuje wyborcy, jednakże na zasadach określonych w ustawie.

Materialnoprawne podstawy protestu wyborczego określone są w art. 82 § 1 pkt 1 i 2 k.wyb., w myśl którego przeciwko ważności wyborów, ważności wyborów w okręgu lub wyborowi określonej osoby może być wniesiony protest z powodu dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w rozdziale XXXI Kodeksu karnego, mającego wpływ na przebieg głosowania, ustalenie wyników głosowania lub wyników wyborów lub naruszenia przepisów kodeksu dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów, mającego wpływ na wynik wyborów.

W zakresie kwestii proceduralnych należy natomiast podkreślić, iż według art. 321 § 3 k.wyb. wnoszący protest powinien sformułować w nim zarzuty oraz przedstawić lub wskazać dowody, na których opiera swoje zarzuty.

Analiza treści wniesionego protestu wyborczego wskazuje, że nie zostały w nim podniesione zarzuty naruszeń określonych w art. 82 § 1 k.wyb.

Z powołanego wyżej art. 82 § 1 k.wyb. wynika ograniczony zakres przepisów Kodeksu wyborczego i Kodeksu karnego, których naruszenie można podnieść w proteście wyborczym, ale nie są one związane z zasadami ustrojowymi i regulacjami prawnymi określającymi przygotowanie i przebieg wyborów.

Tymczasem, wnoszący protest kwestionował prawidłowość organizacji wyborów, legalność uchwały PKW nr 129/2020 i postanowienia Marszałka Sejmu RP w sprawie zarządzenia wyborów Prezydenta RP, a także przeprowadzenie samych wyborów.

W ocenie Sądu Najwyższego, tak skonstruowany protest wykracza poza ustawowo określony przedmiot i granice protestu zakreślone w art. 82 k.wyb. (por. Sąd Najwyższy w postanowieniu z 8 listopada 2005 r., III SW 145/05, z dnia 28 listopada 2019 r., I NSW 127/19). Ustawodawca nie bez przyczyny ograniczył zarzuty, które mogą stanowić podstawy protestu. Protest przeciwko ważności wyborów wnoszony przez wyborcę ma bowiem służyć ochronie indywidualnych uprawnień wyborcy, stąd jego zarzuty muszą być konkretne, odnoszące się do ściśle określonej sytuacji dotyczącej danego wyborcy, a nie abstrakcyjne –

dotyczące ważności wyborów w ogólności. Jedynie pośrednim celem protestu jest zapewnienie prawidłowości procesu wyborczego jako całości. Protest ma też służyć Sądowi Najwyższemu jako źródło informacji o ewentualnych uchybieniach w trakcie wyborów, które mogą się przekładać na wynik wyboru Prezydenta RP. Jest to niezbędne do podjęcia uchwały w przedmiocie ważności wyborów (zob. art. 129 ust. 1 Konstytucji RP, art. 324 k.wyb.).

Wobec tego, że nie zostały spełnione wymogi formalne protestu wyborczego określone w art. 321 § 3 k.wyb., Sąd Najwyższy na podstawie art. 322 § 1 k.wyb. postanowił pozostawić protest bez dalszego biegu.